

CORBÍ

el caràcter post-antroponímic del nom del poble bessó *Roglà* i la ultracorrecció *-an* > *à* (< *Rotlan*, art. infra).

Com NP està documentat l'any 1218: *Corberandi* (*Cart. St. Cugat* III, 405).

Corberan d'Alet, el famós home de guerra (amb els 5
almogàvers de Grècia), homònim d'un *Corbaranus de Laet*, personatge documentat a Osca l'a. 1243 (*BABL* x, 100).

Don Jaume Corberan personatge documentat a Bennisà (Marina val.) cap al 1573 (xxxiv, 101.23). 10

Corberana, illot adjacent a Mallorca o Cabrera: *Corbarana junto con Na Pelada, Moltona i Gavina, son islotes que están repartidos por aquella inmediación* (Bover, *Not. Mall.* a. 1834, p. 35).

ETIM. Derivat de l'arrel germànica GAUZ-/KAUZ amb la terminació -BRAND > *Cozbrand* > *Corbran(d)* > *Corberan*: E. T. C. I, 38.247; II, 187. J. F. C.

CORBÍ

Les Cases de Corbí, en el terme de la Font de la Figuera (C. de Xàtiva) (xxxii, 91.14).

HOMÒNIMS I DERIVATS. *Casa de Corbí*, partida del terme de Xixonà (xxxv, 94.9).

La Corbina, partida del terme d'Alfàs (Marina Val.) 25
(xxxv, 8.6).

ETIM. Semblen possibles dues vies etimològiques: a) del NP llatí CORVINUS; b) per la banda aràbiga es podria pensar en les arrels *krb* 'estrènyer etc.', *kārib* 'estret' i *qrb* 'acostar-se', d'on surten *corbía* «parentesco por sangre, parentela» (*PAlc*, 342b30) i *qurbān* que en Abenbatuta († 1377) figura com a nom d'una arma que duen els genets (Dozy, *Suppl.* II, 323); potser a base d'un *qurbīyin*, plural aràbic masculí paral·lel al femení *corbía*. La decisió entre aquestes propostes 35
difícilment es pot fer per raó de la manca de documentació antiga d'aquests NLL. Deu haver-hi part de cert en totes dues (més en la 2.ª). J. F. C. i J. C.

CORBIAC

Antiga església i monestir en el te. de Mosset (Conflent), cantó de Prada, a la vall de la Castellana.

DOC. ANT. *Bn. de Curbiacco* 1264 (Alart, *InvLC*, 45
s. v. *Corbiac*), *Corbiacho* 1334 (Alart, *Bull. Soc. Agr. Sc.* x, 117), *Corbiaco* 1348 (id., 84), *Corbiach* 1376 (id., 117), *N. Corbiach* 1378 (Alart, *InvLC*, s. v. *Corbiac*), *Qorbiac* 1407 (Alart, *Bull. Soc. Agr. Sc.* x, 118). Mencions addicionals citades per Ponsich (*Top.*, 112): 30
Corbiach 1192, *G. de Corbiacho* 1313, *ecclesia Scae. Mariae de Corbiaco* 1347, *Corbiaco* 1403, *la sglesa de la Verge Maria de Corbiach* 1549, *monasterium Divae Virginis Marie de Corbiacho* 1579, 1582, *Corbiac* 1750.

ETIM. Es tracta evidentment d'un derivat en -ĀCUM d'un NP llatí CORVIUS o *CORBIUS (cf. CORBIO, CURVIUS (Schulze, *Zu lat. Eigenn.*, 155-56, 234, 576). Tant se val -RV- com -RB- segons fonètica catalana, però la família de *Corvus*, *Corvinus* etc., fou molt fecunda a 60

Roma. Cf. els homònims occitans *Courbiac* (Arieja, Charente, Lot-et-G, Corrèze), *Corbiac* (Dordogne); així mateix, oc. *Corbian/Courbian* (Erau, Gironda, Lot-et-G); tosc. *Corbiano* < *CORBIĀNU (cf. Skok, *Ortsn.*, 77; Mistral, *TdF* I, s. v. *Courbia*; Aebischer, *Études top. cat.*, 148; Pieri, *Top. Arno*, 139). Ph. R.

CORBINS

Poble del Segrià, a la dr. del Segre, prop de la confluència amb la Noguera Ribagorçana.

PRON. MOD.: *ku-/korbins*, 1920, Casac., a Algerri, Albesa i Alfarràs; la mateixa oscil·lació *ku/ko-* vaig observar-hi a Albesa i a Alcoletge, 1931, i a Corbins mateix, a l'horta de Lleida, a Vilanova de Segrià etc., 1956 (xvii, 89-98). Gentilici: *kurbinàïres*, Casac.

«--- Després de 1118 l'havien tornat a posseir los sarraïns; sembla que després de 1143, i abans de 1150, 20
Corbins fou definitivament guanyat ---», MiretS., *TemplH.*, p. 170, obra en la qual, pertot es troben cites de Corbins i de la comanda dels Templers d'allà.

MENCIONS ANT. 1024: St. Ermengol bisbe d'Urgell assigna a Guissona, com afr. O: «in alveum *Sigeris*, inter *Lerita* et *Balagaium* usque in castrum q. dicitur *Curvunus*» (Villan., *Vi. Lit.* x, 299.10), on es veu clara una err. *um* per *in*. La versió que dona *Marca* d'aquest doc. és datada de 1035, i hi posa el mateix però amb la lliçó correcta *Corvinus* (§ 213, col. 1060. 19);

1093, citat junt amb Santa Linya (doc. llegit a l'Arx. de Solsona); 1094, cit. junt amb *Montmur* (*Cart. Tavèrnoles*, 105.14-17); 1118: «castrum de *Corbins*», citat (ter) junt amb Alcoletge. 1124: *Curbins* (Balari, *Or.*, p. 420); 1150: *Corbins* (*Gardeny*, p. 9); 1143: *Curbinis* (*Corbins* en la trad. cat. de 2a. meitat de S. XIII) (d'Albon, *Cart. du Temple*, p. 204; cit. junt amb Montgai, MiretS., *TemplH.* 29; *BABL* VII, 34); 1149: «--- Cavalleria de *Corbins* ---» (MiretS., 40
TemplH., 66); 1152: *Corbins* (MiretS., *El més antic te. lit.*, p. 17); 1160: «*Albesa* ad regandum *Corbinis*» (MiretS., *Te.*, 73); 1163: «comendador de *Corbins* --- in te. de ~ --- *Sa Grua* ---» (MiretS., *Te.*, 170).

Corbins, -inis, -inos, 1172, 1180, 1184, 1189, 1261, 1289, 1359 (Kehr, *Papsturk.*, 450; *BABL* II, 413; *BABL* XIII, 34; *BABL* II, 460; MiretS., *Castellbò*, 378; Soldevila, *Pere el Gran* III, 446; MiretS., *Te.*, 455; *BABL* VI, 70; *CoDoACA* XII, 25). En molts d'aquests últims es tracta de personatges anomenats X. de *Corbinis*, -inos etc.; com Raimundus de *Corbinis* enumerat l'a. 1199 entre els pobladors de *Rufeà*, suburbi de Lleida (Font Rius, *C. d. p.*, § 210). Com que no en tots ells consta la prep. *de*, és possible que en part valguin com testimoni del NP originari CORVINUS més que del NL en estudi.

Ja figurava escrit *Krbns* (o *Qrbns* o -bynš) sense vocals en la Cròn. del moro Ibn-Razí, més coneguda per les seves posteriors versions cast. i port., que ho vocalitzava, a la babalà (*Carabinas* en la versió portuguesa, del S. x: *Al-And.* XVIII, 74).